

**KORIŠTENJE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE U DJELATNOSTI
OBITELJSKE (OPĆE) MEDICINE U HRVATSKOJ U 2023.
GODINI**

***HEALTH CARE UTILISATION WITHIN THE FAMILY (GENERAL)
MEDICINE SERVICE IN CROATIA IN 2023***

**HRVATSKI ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO
*CROATIAN INSTITUTE OF PUBLIC HEALTH***

Zagreb, 2024.

HRVATSKI ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO – *CROATIAN INSTITUTE OF PUBLIC HEALTH*
SLUŽBA ZA JAVNO ZDRAVSTVO – *DIVISION FOR PUBLIC HEALTH*
Odjel za primarnu zdravstvenu zaštitu – *Department of Primary Health-care*
ZAGREB, Rockefellerova ulica 7

KORIŠTENJE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE U DJELATNOSTI OBITELJSKE (OPĆE) MEDICINE U HRVATSKOJ U 2023. GODINI

***HEALTH CARE UTILISATION WITHIN THE FAMILY (GENERAL) MEDICINE
SERVICE IN CROATIA IN 2023***

Autori – Authors:

Željka Draušnik, dr. med.spec., univ. mag. med.
Danijela Fuštin, dr. med.
Ivan Cerovečki, dr. med.
Alojz Radman, bacc. med. lab. diag.
Pero Ivanko, mag. soc.

svibanj 2024.

May 2024.

SADRŽAJ - TABLE OF CONTENTS

UVOD	2
INTRODUCTION.....	2
1. KORISNICI I KONTAKTI – <i>USERS AND CONTACTS</i>	3
2. PREGLEDI I SAVJETOVANJA – <i>EXAMINATIONS AND COUNSELLING SESSIONS</i>	5
3. UPUTNICE I RECEPTI – <i>REFERRALS AND PRESCRIPTIONS</i>	8
4. ZABILJEŽENE DIJAGNOZE - <i>RECORDED DIAGNOSES</i>	15
5. USPOREDBA PO GODINAMA – <i>COMPARISON BY YEARS</i>	17

UVOD

Hrvatski zavod za javno zdravstvo (HZJZ) od 2021. godine prikuplja podatke iz četiriju djelatnosti na razini primarne zdravstvene zaštite: djelatnosti obiteljske (opće) medicine, zdravstvene zaštite predškolske djece, zdravstvene zaštite žena i dentalne zdravstvene zaštite (polivalentne), putem Centralnog zdravstvenog informacijskog sustava Republike Hrvatske (CEZIH), središnjeg sustava pohrane zdravstvenih podataka i informacija za njihovu standardiziranu obradu na primarnoj, sekundarnoj i tercijarnoj razini zdravstvene zaštite, a koji je dio zdravstvene informacijske infrastrukture Republike Hrvatske.

Podatke putem CEZIH-a dostavljaju pružatelji zdravstvene zaštite iz navedenih djelatnosti, koji imaju ugovor s Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje; međutim, prema Zakonu o podacima i informacijama u zdravstvu (NN 14/19) svi pružatelji zdravstvene zaštite u Republici Hrvatskoj obvezni su osigurati razmjenu zdravstvenih podataka putem CEZIH-a u roku zadanom navedenim Zakonom.

Podaci za 2023. godinu prikupljeni su iz 2.482 pojedinačne ordinacije iz djelatnosti obiteljske (opće) medicine, uključujući: domove zdravlja, COVID-19-ordinacije, ordinacije posebnog dežurstva, privatne ordinacije (u zakupu doma zdravlja), ustanove za zdravstvenu skrb i vojne ordinacije.

Za analizu su korišteni opisi dijagnostičko-terapijskih postupaka navedeni u Odluci o osnovama za sklapanje ugovora o provođenju zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja (NN 56/17).

INTRODUCTION

Since 2021, the Croatian Institute of Public Health (CIPH) has been collecting data from four primary health-care services: family (general) medicine, pre-school children's health service, women's health service and dental health (polyvalent) service via the Central Health Information System of the Republic of Croatia (CEZIH), the central system of storage of health data and information for their standardized processing at the primary, secondary and tertiary levels of health care, forming part of the health information infrastructure of the Republic of Croatia.

Data collected via CEZIH are submitted by health care providers from the above mentioned services, comprising health-care providers contracted by the Croatian Health Insurance Fund; however, per the Health Data and Information Act (OG 14/19), all health-care providers in the Republic of Croatia are obliged to provide for the exchange of health-care data via CEZIH within deadlines set by the said Act.

2023 data were collected from 2,482 individual practice in family (general) medicine, including: health centers, COVID-19 dispensaries, stand-by duty practices, private practices (leased by health centers), health care institutions and military health clinics.

For the purpose of this analysis, descriptions of diagnostic-therapeutic procedures enumerated in the ministerial Decree on the Groundwork for concluding Contracts related to Implementation of Health-care measures provided by Compulsory Health Insurance (OG 56/17) were used.

1. KORISNICI I KONTAKTI – *USERS AND CONTACTS*

Tablica 1. Broj korisnika zdravstvene zaštite i kontakata u djelatnosti obiteljske (opće) medicine u Hrvatskoj u 2023. godini

Table 1 Number of health-care users and their contacts with health-care in the family (general) medicine service in Croatia in 2023

Dob (godine) <i>Age (years)</i>	Broj korisnika <i>Number of users</i>	Broj kontakata <i>Number of contacts</i>
0 - 6	35.094	231.346
7 - 18	328.672	2.279.452
19 - 64	1.980.752	23.878.041
65+	909.967	20.615.379
Ukupan broj - Total	3.254.485	47.004.218

Pojam *korisnik* odnosi se na svakog osiguranika koji je koristio zdravstvenu zaštitu u pojedinoj ordinaciji, bez obzira na to je li liječnik u toj ordinaciji izabrani liječnik primarne zdravstvene zaštite za tog osiguranika ili nije. Pojam *kontakt* odnosi se na svaki kontakt sa zdravstvenom zaštitom: posjet, pregled, telefonske konzultacije i ostalo. Kao dob računamo dob osobe prilikom posljednjeg zabilježenog posjeta u primarnoj zdravstvenoj zaštiti u navedenoj godini.

Od ukupnog broja korisnika 46,5% su bili muškarci i 53,5% žene.

The term user refers to any insured person who sought health-care in a particular practice, regardless of whether the physician in the said practice is the assigned primary health care physician of the insured person or not. The term contact refers to any contact with primary health-care providers: visit, examination, telephone counselling etc. The recorded age of the person was the age at the last recorded visit to the primary health care practice in the specified year.

Of the total number of primary health-care service users, 46.5% were men and 53.5% women.

Tablica 2. Broj korisnika zdravstvene zaštite i kontakata u djelatnosti obiteljske (opće) medicine po županijama ordinacija u 2023. godini

Table 2 Number of health-care users and their contacts with health-care providers in the family (general) medicine service by county in 2023

Županija – County	Broj korisnika Number of users	Broj kontakata Number of contacts	Broj osiguranika Number of insured persons*
Grad Zagreb – City of Zagreb	662.264	9.092.964	750.988
Zagrebačka – Zagreb	244.698	3.395.428	240.805
Krapinsko-zagorska – Krapina - Zagorje	103.108	1.622.434	110.108
Sisačko-moslavačka – Sisak - Moslavina	115.581	1.721.176	125.686
Karlovačka – Karlovac	95.445	1.402.371	101.591
Varaždinska – Varaždin	136.336	1.949.849	148.820
Koprivničko-križevačka – Koprivnica - Križevci	83.642	1.247.154	92.220
Bjelovarsko-bilogorska – Bjelovar - Bilogora	85.293	1.333.646	90.567
Primorsko-goranska – Primorje - Gorski kotar	230.869	3.416.265	243.258
Ličko-senjska – Lika - Senj	37.499	463.459	37.986
Virovitičko-podravska – Virovitica - Podravina	58.198	843.472	63.113
Požeško-slavonska – Požega - Slavonia	54.182	784.982	57.875
Brodsko-posavska – Brod - Posavina	106.871	1.502.761	117.369
Zadarska – Zadar	143.710	1.831.930	150.114
Osječko-baranjska – Osijek - Baranja	220.902	3.342.866	235.097
Šibensko-kninska – Šibenik - Knin	85.256	1.202.388	85.825
Vukovarsko-srijemska – Vukovar - Syrmia	118.966	1.771.764	130.050
Splitsko-dalmatinska – Split - Dalmatia	365.610	5.213.344	389.408
Istarska – Istria	178.460	2.325.691	189.407
Dubrovačko-neretvanska – Dubrovnik - Neretva	95.301	1.230.647	104.562
Međimurska – Međimurje	88.430	1.309.627	94.348

*Broj osiguranika je podatak Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje – *The number of insured persons is provided by the Croatian Health Insurance Fund.*

Ukupan broj korisnika zdravstvene zaštite izračunat zbrajanjem korisnika po županijama ordinacije veći je od ukupnog broja korisnika na razini Republike Hrvatske jer su pojedine osobe tokom godine zdravstvenu zaštitu koristile u više različitih županija.

Od ukupnog broja osiguranika – 3.559.197, njih 91,4 % je koristilo zdravstvenu zaštitu u 2023. godini, najviše u Zagrebačkoj županiji, a najmanje u Gradu Zagrebu.

The total number of health care users, obtained by summing the number of users by counties where the practice is located, is higher than the total number of users at the national level in the Republic of Croatia as some users sought health care services in several different counties during the year.

In 2023, from 3,559,197 overall insured persons, 91,4 % of them sought health-care, with the greatest proportion in the Zagreb County and the smallest proportion in City of Zagreb.

2. PREGLEDI I SAVJETOVANJA – EXAMINATIONS AND COUNSELLING SESSIONS

Tablica 3. Broj evidentiranih pregleda u djelatnosti obiteljske (opće) medicine u Hrvatskoj u 2023. godini
Table 3 Number of recorded examinations in the family (general) medicine service in Croatia in 2023

Dob (godine) – Age (years)	Broj pregleda – Number of examinations
0 - 6	128.800
7 - 18	868.226
19 - 64	6.093.732
65+	3.762.117
Ukupno - Total	10.852.875

Broj pregleda je izračunat zbrajanjem brojeva zabilježenih odgovarajućih dijagnostičko-terapijskih postupaka: <i>The number of examinations has been calculated by summing the numbers of following diagnostic and therapeutical procedures:</i>
OM001 Prvi pregled – First examination
OM002 Kontrolni pregled – Follow-up examination
OM005 Sistematski pregled dojenčeta – Check-up examination for infants
OM006 Sistematski zdravstveni pregled predškolskog djeteta – Check-up examination for pre-school children
OM035 Sistematski pregled djeteta s visokim neurorizikom – Check-up examination for children with high neurodevelopmental risk
OM037 Kontrolni pregled nakon sistematskog pregleda dojenčeta – Follow-up examination after a check-up examination for infants
OM038 Kontrolni pregled nakon sistematskog pregleda predškolskog djeteta – Follow-up examination after a check-up examination for pre-school children
OM039 Kontrolni pregled nakon sistematskog pregleda djeteta s visokim neurorizikom – Follow-up examination after a check-up examination for children with high neurodevelopmental risk
OM042 Namjenski pregled djeteta – Focused examination for children
OM095 Pregled neopredijeljene osigurane osobe – migrating person – Examination of an insured person without an assigned physician (migrating person)
OM100 Prvi pregled kod kuće – First examination at patient's home
OM101 Kontrolni pregled kod kuće – Follow-up examination at patient's home
OM102 Prva kućna posjeta u palijativnoj skrbi – First home visit for palliative care
OM103 Kontrolna kućna posjeta u palijativnoj skrbi – Follow-up home visit for palliative care
OM104 Prošireni pregled (3 i više organskih sustava) – Extended examination (involving 3 or more organ systems)
OM116 Sistematski pregled osigurane osobe iz rizične skupine – Check-up examination of an insured person belonging to a high-risk group
OM117 Namjenski pregled – Focused examination
OM118 Rinoskopija – Rhinoscopy
OM120 Otoskopija – Otoscopy
OM197 Kratki pregled u posebnom dežurstvu s provođenjem nužne dijagnostike – Short examination during special stand-by service, including necessary diagnostic procedures

Tablica 4. Broj evidentiranih savjetovanja u djelatnosti obiteljske (opće) medicine u Hrvatskoj u 2023. godini

Table 4 Number of recorded counselling sessions in the family (general) medicine service in Croatia in 2023

Dob (godine) Age (years)	Preventivna savjetovanja Preventive counselling sessions	Kurativna savjetovanja Curative counselling sessions	Ukupan broj savjetovanja Total number of counselling sessions
0 - 6	14.298	51.522	65.820
7 - 18	39.730	871.493	911.223
19 - 64	36.800	8.702.527	8.739.327
65+	84.670	6.456.846	6.541.516
Ukupno - Total	175.498	16.082.388	16.257.886

Broj pregleda i savjetovanja je izračunat zbrajanjem brojeva zabilježenih odgovarajućih dijagnostičko-terapijskih postupaka: <i>The number of examinations and counselling sessions has been calculated by summing the numbers of following diagnostic and therapeutical procedures:</i>
OM003 Konzultacija – Counselling
OM036 Individualno savjetovanje roditelja džadrog djeteta – Individual counselling with a parent of a healthy child
OM040 Individualno savjetovanje roditelja djeteta s poteškoćama u razvoju – Individual counselling with a parent of a child with developmental disabilities
OM105 Savjet s bolesnikom ili rođakom u ambulantni – Counselling with a patient or a patient's relative at the physician's office
OM106 Prošireno savjetovanje s kroničnim bolesnikom – Extended counselling with a patient diagnosed with chronic illness
OM107 Savjetovanje s obitelji – Family counselling
OM108 Savjet telefonom bolesniku ili članu obitelji – Telephone counselling with a patient or a patient's family member
OM109 Psihološka podrška i savjet – Psychological support and counselling
OM110 Psihoterapijski zahvat – površinski – Psychotherapeutical intervention – initial
OM111 Savjetovanje o kontracepciji – Family planning counselling
OM160 Savjet e-mailom bolesniku ili članu obitelji – E-mail counselling with a patient or a patient's family member

Od ukupnog broja kontakata sa zdravstvenom zaštitom, u 23,1 % slučajeva se radilo o pregledima, a u 34,6% slučajeva bila je riječ o savjetovanjima.

Of the total number of contacts with primary health-care providers, 23.1 % involved patient examinations, whereas 34.6% involved counselling.

Tablica 5. Broj evidentiranih pregleda i savjetovanja u djelatnosti obiteljske (opće) medicine po županijama ordinacija u 2023. godini

Table 5 Number of recorded examinations and counselling sessions in the family (general) medicine service by county in 2023

Županija County	Broj pregleda <i>Number of examinations</i>	Broj savjetovanja <i>Number of counseling sessions</i>
Grad Zagreb – City of Zagreb	1.545.086	4.078.736
Zagrebačka – Zagreb	1.011.197	1.157.348
Krapinsko-zagorska – Krapina - Zagorje	516.332	476.543
Sisačko-moslavačka – Sisak - Moslavina	333.251	543.567
Karlovačka – Karlovac	375.309	340.269
Varaždinska – Varaždin	433.927	519.076
Koprivničko-križevačka – Koprivnica - Križevci	336.586	407.170
Bjelovarsko-bilogorska – Bjelovar - Bilogora	320.415	439.923
Primorsko-goranska – Primorje - Gorski kotar	760.182	1.147.419
Ličko-senjska – Lika - Senj	161.702	152.199
Virovitičko-podravska – Virovitica - Podravina	248.918	242.391
Požeško-slavonska – Požega - Slavonia	203.603	224.437
Brodsko-posavska – Brod - Posavina	403.147	374.311
Zadarska – Zadar	459.270	734.415
Osječko-baranjska – Osijek - Baranja	671.296	1.011.066
Šibensko-kninska – Šibenik - Knin	261.399	360.303
Vukovarsko-srijemska – Vukovar - Syrmia	471.178	524.666
Splitsko-dalmatinska – Split - Dalmatia	1.271.383	1.867.722
Istarska – Istria	528.301	783.814
Dubrovačko-neretvanska – Dubrovnik - Neretva	339.955	408.698
Međimurska – Međimurje	200.438	463.813
Ukupno – Total	10.852.875	16.257.886

S obzirom na županije ordinacija, najveći udio pregleda u ukupnom broju kontakata bio je u Ličko-senjskoj županiji (34,9%), a najmanji udio zabilježen je u Međimurskoj županiji (15,3%). Glede savjetovanja, njihov udio u ukupnom broju kontakata bio je najveći u Gradu Zagrebu županiji (44,9%), a najmanji je zabilježen u Karlovačkoj županiji (24,3%).

With regard to counties where practices are established, the greatest proportion of examinations in the total number of contacts with primary health-care providers was recorded in Lika - Senj County (34,9%) and the smallest proportion was recorded in Međimurje County (15,3%). The greatest proportion of counselling sessions was recorded in Zadar County (44.9%) and the smallest proportion was recorded in Karlovac County (24.3%)

Tablica 6. Broj pregleda i savjetovanja za djecu predškolske dobi u djelatnosti obiteljske (opće) medicine u Hrvatskoj u 2023. godini
Table 6 Number of recorded examinations and counselling sessions concerning pre-school children in the family (general) medicine service in Croatia in 2023

Dob (godine) Age (years)	Broj pregleda Number of examinations			Broj savjetovanja Number of counselling sessions		
	kurativni <i>Curative</i>	preventivni <i>Preventive</i>	ukupan broj <i>Total</i>	kurativni <i>Curative</i>	preventivni <i>Preventive</i>	ukupan broj <i>Total</i>
0	5.825	4.014	9.839	2.783	1.641	4.424
1	16.901	4.721	21.622	7.220	3.412	10.632
2	18.130	1.659	19.789	7.640	2.424	10.064
3	17.231	466	17.697	7.334	1.627	8.961
4	18.155	469	18.624	7.709	1.651	9.360
5	18.751	1.398	20.149	8.465	1.897	10.362
6	20.252	828	21.080	10.371	1.646	12.017
Ukupan broj <i>Total</i>	115.245	13.555	128.800	51.522	14.298	65.820

Tablica 7. Dob djece u kojoj je obavljen sistematski pregled (navršeni mjeseci / navršene godine) u djelatnosti obiteljske (opće) medicine u Hrvatskoj u 2023. godini
Table 7 Ages of children (completed months/years) at check-up examinations in the family (general) medicine service in Croatia in 2023

Broj sistematskih pregleda Number of check-up examinations	Dob djeteta (navršeni mjeseci / navršene godine) Age of child (months/years completed)					Ukupan broj <i>Total</i>
	0 - 2 mjeseca 0 - 2 months	3 - 5 mjeseci 3 - 5 months	6 - 11 mjeseci 6 - 11 months	1 - 3 godine 1 - 3 years	4 - 6 godina 4 - 6 years	
	2.369	1.662	2.325	3.311	2.167	

Broj sistematskih pregleda je izračunat zbrajanjem brojeva odgovarajućih dijagnostičko-terapijskih postupaka koji se odnose na sistemske pregledne djece: <i>The number of check-up examinations has been calculated by summing the numbers of following diagnostic and therapeutical procedures referring to check-up examinations of children:</i>
OM005 Sistematski pregled dojenčeta – <i>Check-up examination for infants</i>
OM006 Sistematski zdravstveni pregled predškolskog djeteta – <i>Check-up examination for pre-school children</i>
OM035 Sistematski pregled djeteta s visokim neurorizikom – <i>Check-up examination for children with high neurodevelopmental risk</i>

3. UPUTNICE I RECEPTI – REFERRALS AND PRESCRIPTIONS

Tablica 8. Broj i vrsta ukupno izdanih uputnica u djelatnosti obiteljske (opće) medicine u Hrvatskoj u 2023. godini

Table 8 *Number and type of all referrals issued in the family (general) medicine service in Croatia in 2023*

	Vrsta uputnice <i>Type of referral</i>	Broj izdanih uputnica <i>Number of referrals issued</i>
A1	Konzilijski pregled – <i>Examination by consultant physician</i>	2.191.151
A2	Kontrolni konzilijski pregled – <i>Follow-up examination by consultant physician</i>	2.238.014
A3	Dijagnostička pretraga – <i>Diagnostic test</i>	6.262.890
A4	Drugo mišljenje prema indikaciji izabranog liječnika – <i>Second opinion, as indicated by assigned physician</i>	9.682
A5	Konzultacije (uputnica bez osigurane osobe) – <i>Counselling (referral with the insured person absent at counselling session)</i>	104.439
A6	Kontrolna dijagnostička pretraga – <i>Follow-up diagnostic test</i>	72.356
B1	Bolničko liječenje – <i>Stationary hospital treatment</i>	260.595
B2	Ponavljajuće bolničko liječenje – <i>Recurring stationary hospital treatment</i>	8.147
C1	Pregled i cjelovita obrada u specijalističkoj zdravstvenoj zaštiti – <i>Examination and comprehensive work-up in specialist/consultant health service</i>	27.564
C2	Pregled i obrada kroz Objedinjeni hitni bolnički prijam na koju upućuje izabrani doktor primarne zdravstvene zaštite* – <i>Examination and work-up at the hospital emergency department, referred to by the assigned primary health care physician*</i>	347.968
C3	Prijeoperativna obrada za nepokretne i/ili teško pokretne pacijente – <i>Pre-operative work-up for immobile patients or patients with compromised mobility</i>	524
D1	Ambulantno liječenje – <i>Outpatient treatment</i>	1.104.648
D2	Dnevna bolnica – <i>Day hospital treatment</i>	333.691
K	Posebna forma standardne e-Uputnice koja se propisuje u sklopu nacionalnih preventivnih programa – <i>Special form of a standard e-referral form issued for patients called-up for screening within the framework of national prevention programmes</i>	22.692
Ukupan broj – Total		12.984.361
*	Pregled i obrada se odvijaju kroz hitne specijalističke ambulante u bolničkim ustanovama bez organiziranog Objedinjenog hitnog bolničkog prijama. – <i>Examination and workup are conducted in emergency specialist/consultant offices in hospitals without an emergency department.</i>	

Od ukupnog broja izdanih uputnica, većina (48,8%) ih se odnosila na dijagnostičke pretrage (uključujući i kontrolne dijagnostičke pretrage), a njih 2,7% se odnosilo na uputnice za hitne specijalističke ambulante, što čini 1 upućivanje na 135 kontakata sa zdravstvenom zaštitom.

The majority (48.8%) of all issued referrals pertained to diagnostic tests (including follow-up diagnostic tests), whereas 2.7% of the total number pertained to emergency specialist/consultant services; the ratio of the number of referrals to the total number of contact with primary health-care providers is 1:135.

Tablica 9. Broj ukupno izdanih uputnica i uputnica za konzilijarne preglede (uputnice A1 i A2) u djelatnosti obiteljske (opće) medicine po županijama ordinacija u 2023. godini

Table 9 The total number of issued referrals and referrals to consultant physician examinations (A1 i A2 referral forms) in the family (general) medicine service by county in 2023

Županija County	Broj izdanih uputnica za konzilijarne preglede <i>Number of referrals issued for consultant physician examinations</i>	Ukupan broj izdanih uputnica Total number of issued referrals
Grad Zagreb – City of Zagreb	1.000.319	2.711.592
Zagrebačka – Zagreb	322.244	867.390
Krapinsko-zagorska – Krapina - Zagorje	135.951	381.359
Sisačko-moslavačka – Sisak - Moslavina	148.244	443.425
Karlovačka – Karlovac	133.985	377.062
Varaždinska – Varaždin	162.425	467.618
Koprivničko-križevačka – Koprivnica - Križevci	120.660	317.716
Bjelovarsko-bilogorska – Bjelovar - Bilogora	137.780	397.285
Primorsko-goranska – Primorje - Gorski kotar	148.424	742.196
Ličko-senjska – Lika - Senj	43.738	131.107
Virovitičko-podravska – Virovitica - Podravina	92.185	251.204
Požeško-slavonska – Požega - Slavonia	69.497	203.247
Brodsko-posavska – Brod - Posavina	137.912	402.672
Zadarska – Zadar	146.832	473.878
Osječko-baranjska – Osijek - Baranja	367.079	932.229
Šibensko-kninska – Šibenik - Knin	141.968	398.746
Vukovarsko-srijemska – Vukovar - Syrmia	155.454	469.587
Splitsko-dalmatinska – Split - Dalmatia	534.574	1.587.407
Istarska – Istria	188.273	692.321
Dubrovačko-neretvanska – Dubrovnik - Neretva	124.972	378.768
Međimurska – Međimurje	116.612	357.552
Ukupan broj – Total	4.429.128	12.984.361

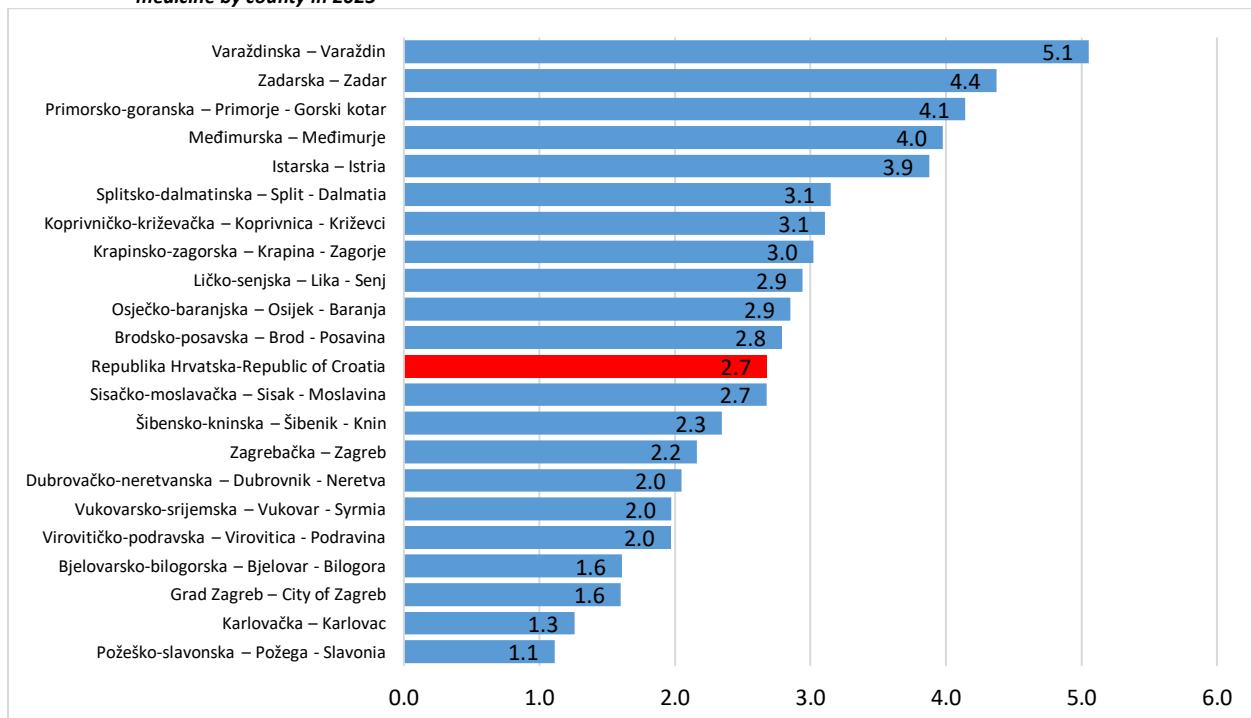
U ordinacijama Šibensko-kninske županije je zabilježeno najučestalije izdavanje uputnica, jedna na 3 kontakta sa zdravstvenom zaštitom, dok se u ordinacijama Primorsko-goranske županije izdavala jedna uputnica na 4,6 kontakata sa zdravstvenom zaštitom, gdje se bilježi najrjeđe izdavanje uputnica.

Analizirajući udio upućivanja na konzilijarne preglede (prve i kontrolne) u ukupnom broju izdanih uputnica, najveći udio je u Osječko-baranjskoj županiji (39,4%), a najmanji u Primorsko-goranskoj županiji (20%).

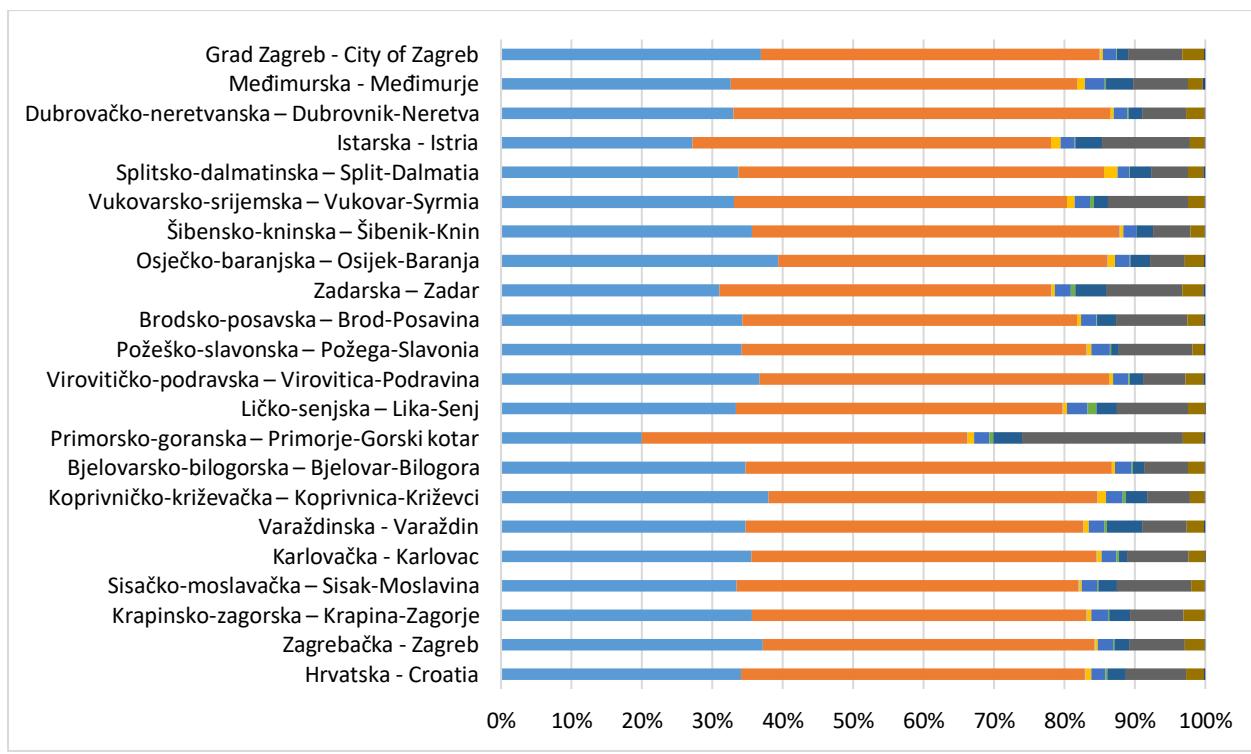
The highest ratio of referrals to contacts with primary health-care providers was recorded in Šibenik - Knin County (1 : 3), whereas the lowest ratio was recorded in Primorje - Gorski kotar County (1 : 4.6).

Regarding the proportion of referrals to consultant physician examinations (initial and follow-up) in the total number of referrals issued, the greatest proportion was recorded in Osijek-Baranja County (39.4%) and the smallest proportion was recorded in Primorje - Gorski kotar County (20%).

Slika 1. Udio izdanih uputnica za hitne specijalističke ambulante u ukupnom broju izdanih uputnica u djelatnosti obiteljske (opće) medicine po županijama ordinacija u 2023. godini
Figure 1 Proportion of referrals issued for emergency specialist/consultant offices in the total number of referrals in family (general) medicine by county in 2023

Slika 2. Udjeli pojedinih vrsta izdanih uputnica u djelatnosti obiteljske (opće) medicine po županijama ordinacija u 2023. godini
Figure 2 Proportions of specific types of referral forms issued in family (general) medicine by county in 2023

Konzilijski pregled - Examination by consultant physician
 Dijagnostička pretraga - Diagnostic test
 Drugo mišljenje prema indikaciji lečenog liječnika - Second opinion, as indicated by treating physician
 Konzultacija (uputnica bez osiguranog osobe) - Counselling (referral with the insured person absent at counselling session)
 Bolničko lečenje - Stationary hospital treatment
 Pregled i delovna obrada u uposjećeničkoj zdravstvenoj zaštiti - Examination and comprehensive work-up in specialist/consultant health service
 Pregled i obrada kroz Objavljeni hrvatski prijam način uputuje izabrani doktor primarnog zdravstvene zaštite - Examination and work-up at the hospital emergency department, referred to by the assigned primary health care physician
 Prijeoperativna obrada za nepokretnu/i/ili teško pokretnu pacijente - Pre-operative work-up for immobile patients or patients with compromised mobility
 Ambulantsko lečenje - Outpatient treatment
 Dnevna bolница - Day hospital treatment
 Posebna forma standardne uputnice koja se propisuje u sklopu Nacionalnih preventivnih programa - Special form of a standard e-referral form issued for patients called up for screening within the framework of national prevention programme

Tablica 10. Deset najčešćih djelatnosti u koje se upućuju pacijenti u djelatnosti obiteljske (opće) medicine u Hrvatskoj u 2023. godini

Table 10 Most frequent specialties of referral in the family (general) medicine service by county in 2023

Djelatnost upućivanja <i>Specialty of referral</i>	Udio u ukupnom broju izdanih uputnica (%) <i>Percentage of the total number of issued referrals</i>
Medicinska biokemija <i>Medical biochemistry</i>	10,4
Medicinska mikrobiologija s parazitologijom <i>Medical microbiology and parasitology</i>	7,6
Radiologija (klasične i kontrastne pretrage) <i>Radiology (conventional and contrast-enhanced tests)</i>	6,6
Oftalmologija <i>Ophthalmology</i>	5,3
Ultrazvuk <i>Ultrasound</i>	5,2
Fizikalna medicina i rehabilitacija <i>Physical medicine and rehabilitation</i>	4,1
Kardiologija <i>Cardiology</i>	3,0
Dermatologija i venerologija <i>Dermatology and venereology</i>	2,9
Ortopedija i traumatologija <i>Orthopedics and traumatology</i>	2,6
Nuklearna medicina (radioizotopna dijagnostika) <i>Nuclear medicine (radionuclide diagnostics)</i>	2,6

Pacijenti se iz djelatnosti obiteljske (opće) medicine najčešće upućuju na dijagnostičke pretrage; tako 18% upućivanja obuhvaća upućivanja u djelatnost medicinske mikrobiologije s parazitologijom i medicinske biokemije, dodatnih 6,6% na upućivanje na radiološku dijagnostiku, 5,2% na ultrazvuk i 2,6% na nuklearnu medicinu.

Referrals in the family (general) medicine service in Croatia are most frequently issued for diagnostic tests. 18% of the total number of referrals pertain to referrals to the medical microbiology and parasitology service and the medical biochemistry service; additional 6.6% of patients were referred to the diagnostic radiology service, 5.2% to ultrasound and 2.6% to nuclear medicine.

Tablica 11 Najčešća djelatnost u koju se upućuju pacijenti u ordinacijama opće/obiteljske medicine po županijama ordinacija u 2023. godini
Table 11 Most frequent specialty of referral in family (general) medicine service by county in 2023

Županija County	Djelatnost upućivana Specialty of referral	Broj uputnica Referral number
Grad Zagreb – City of Zagreb	Medicinska biokemija	209.809
Zagrebačka – Zagreb	Medicinska mikrobiologija s parazitologijom	75.083
Krapinsko-zagorska – Krapina – Zagorje	Medicinska biokemija	46.998
Sisačko-moslavačka – Sisak – Moslavina	Medicinska biokemija	46.979
Karlovačka – Karlovac	Medicinska biokemija	44.452
Varaždinska – Varaždin	Medicinska biokemija	59.064
Koprivničko-križevačka – Koprivnica - Križevci	Medicinska biokemija	41.200
Bjelovarsko-bilogorska – Bjelovar - Bilogora	Medicinska biokemija	59.448
Primorsko-goranska – Primorje - Gorski kotar	Medicinska biokemija	87.085
Ličko-senjska – Lika - Senj	Medicinska biokemija	14.902
Virovitičko-podravska – Virovitica - Podravina	Medicinska biokemija	32.043
Požeško-slavonska – Požega - Slavonia	Medicinska biokemija	22.530
Brodsko-posavska – Brod - Posavina	Medicinska biokemija	45.582
Zadarska – Zadar	Laboratorijska dijagnostika	50.674
Osječko-baranjska – Osijek - Baranja	Medicinska mikrobiologija s parazitologijom	81.164
Šibensko-kninska – Šibenik - Knin	Medicinska biokemija	53.351
Vukovarsko-srijemska – Vukovar - Syrmia	Medicinska biokemija	65.989
Splitsko-dalmatinska – Split - Dalmatia	Medicinska biokemija	161.907
Istarska – Istria	Medicinska biokemija	95.014
Dubrovačko-neretvanska – Dubrovnik - Neretva	Medicinska biokemija	62.279
Međimurska – Međimurje	Medicinska biokemija	42.740

Tablica 12. Deset najčešće izdanih recepata u djelatnosti obiteljske (opće) medicine u Hrvatskoj u 2023. godini, prikazani po podgrupama
Table 12 Most frequently issued prescriptions in the family (general) medicine service in Croatia by subgroups in 2023

ATC-podgrupe lijekova <i>ATC subgroups</i>	Broj izdanih recepata <i>Number of prescriptions issued</i>
Anksiolitici <i>Anxiolytics</i>	4.457.357
ACE-inhibitori – kombinacije <i>ACE inhibitors, combinations</i>	3.578.735
Antacidi, lijekovi za liječenje ulkusne bolesti, lijekovi s djelovanjem na peristaltiku <i>Drugs for acid related disorders</i>	3.455.150
Blokatori betaadrenergičkih receptora <i>Beta-adrenergic blockers</i>	3.393.624
Lijekovi koji umanjuju razinu masnoća u krvi <i>Lipid modifying agents</i>	3.373.847
Derivati propionske kiseline <i>Propionic acid derivatives</i>	2.854.292
Oralni antidiabetici <i>Blood glucose lowering drugs, excl. insulin</i>	2.816.484
Narkotički lijekovi <i>Opioids</i>	1.641.196
Diuretici <i>Diuretics</i>	1.601.098
Antidepresivi <i>Antidepressants</i>	1.545.029
Ukupan broj svih izdanih recepata Total number of all issued prescriptions	57.097.415

7,8% svih prepisanih recepata u djelatnosti obiteljske (opće) medicine odnosi se na recepte za anksiolitike.

7.8 % of all prescriptions issued by physicians in the family (general) medicine service in Croatia in 2023 are prescriptions for anxiolytics.

Tablica 13. Najčešće propisivana ATK-podgrupa lijekova u ordinacijama opće/obiteljske medicine po županijama ordinacija u 2023. godini

Table 13 Most frequently prescribed ATC drug subgroup in family (general) medicine service by counties in 2023

Županija <i>County</i>	Najčešće propisivana ATK-podgrupa lijekova <i>Most frequently prescribed ATC drug subgroup</i>	Broj izdanih recepata/ Number of prescriptions
Grad Zagreb – City of Zagreb	Antacidi, lijekovi za liječenje ulkusne bolesti, lijekovi s djelovanjem na peristaltiku	872.360
Zagrebačka – Zagreb	Lijekovi koji umanjuju razinu masnoća u krvi	277.762
Krapinsko-zagorska – Krapina – Zagorje	Antacidi, lijekovi za liječenje ulkusne bolesti, lijekovi s djelovanjem na peristaltiku	140.943
Sisačko-moslavačka – Sisak – Moslavina	Antacidi, lijekovi za liječenje ulkusne bolesti, lijekovi s djelovanjem na peristaltiku	210.955
Karlovačka – Karlovac	Antacidi, lijekovi za liječenje ulkusne bolesti, lijekovi s djelovanjem na peristaltiku	131.424
Varaždinska – Varaždin	Antacidi, lijekovi za liječenje ulkusne bolesti, lijekovi s djelovanjem na peristaltiku	217.884
Koprivničko-križevačka – Koprivnica - Križevci	Antacidi, lijekovi za liječenje ulkusne bolesti, lijekovi s djelovanjem na peristaltiku	145.461
Bjelovarsko-bilogorska – Bjelovar - Bilogora	Antacidi, lijekovi za liječenje ulkusne bolesti, lijekovi s djelovanjem na peristaltiku	143.026
Primorsko-goranska – Primorje - Gorski kotar	Antacidi, lijekovi za liječenje ulkusne bolesti, lijekovi s djelovanjem na peristaltiku	338.535
Ličko-senjska – Lika - Senj	Blokatori betaadrenergičkih receptora	36.230
Virovitičko-podravska – Virovitica - Podravina	Antacidi, lijekovi za liječenje ulkusne bolesti, lijekovi s djelovanjem na peristaltiku	106.771
Požeško-slavonska – Požega - Slavonia	Lijekovi koji umanjuju razinu masnoća u krvi	86.060
Brodsko-posavska – Brod - Posavina	Antacidi, lijekovi za liječenje ulkusne bolesti, lijekovi s djelovanjem na peristaltiku	174.326
Zadarska – Zadar	Anksiolitici	89.001
Osječko-baranjska – Osijek - Baranja	Antacidi, lijekovi za liječenje ulkusne bolesti, lijekovi s djelovanjem na peristaltiku	387.644
Šibensko-kninska – Šibenik - Knin	Lijekovi koji umanjuju razinu masnoća u krvi	85.928
Vukovarsko-srijemska – Vukovar - Syrmia	Antacidi, lijekovi za liječenje ulkusne bolesti, lijekovi s djelovanjem na peristaltiku	215.207
Splitsko-dalmatinska – Split - Dalmatia	Antacidi, lijekovi za liječenje ulkusne bolesti, lijekovi s djelovanjem na peristaltiku	416.425
Istarska – Istria	Antacidi, lijekovi za liječenje ulkusne bolesti, lijekovi s djelovanjem na peristaltiku	169.959
Dubrovačko-neretvanska – Dubrovnik - Neretva	Antacidi, lijekovi za liječenje ulkusne bolesti, lijekovi s djelovanjem na peristaltiku	120.853
Međimurska – Međimurje	Antacidi, lijekovi za liječenje ulkusne bolesti, lijekovi s djelovanjem na peristaltiku	127.839
Ukupan broj – Total		4.494.593

4. ZABILJEŽENE DIJAGNOZE - RECORDED DIAGNOSES

Tablica 14. Broj osoba kod kojih je zabilježena barem jedna dijagnoza iz navedenih skupina bolesti i stanja u djelatnosti obiteljske (opće) medicine u Hrvatskoj u 2023. godini
Table 14 Number of persons with at least one diagnosis from the listed group of diseases and conditions in family (general) medicine practices in Croatia in 2023

Skupina dijagnoza u MKB-10 ICD-10 diagnosis codes		Broj osoba po dobним skupinama Number of patients by age group				Ukupan broj Total
		0-6	7-19	20-64	65 +	
Zarazne i parazitarne bolesti - Certain infectious and parasitic diseases	A00-B99	10.129	94.768	373.055	126.110	604.062
Novotvorine - Neoplasms	C00-D48	398	14.566	238.466	196.311	449.741
Bolesti krvi i krvotvornog sustava, te određene bolesti imunosnog sustava - Diseases of the blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism	D50-D89	923	10.870	122.202	86.408	220.403
Endokrine bolesti, bolesti prehrane i bolesti metabolizma - Endocrine, nutritional and metabolic diseases	E00 -E90	1.543	22.197	545.424	516.801	1.085.965
Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja - Mental and behavioural disorders	F00-F99	1.580	22.184	387.685	375.948	787.397
Bolesti živčanog sustava - Diseases of the nervous system	G00 - G99	383	11.082	168.147	110.184	289.796
Bolesti oka i adneksa - Diseases of the eye and adnexa	H00 - H59	7.833	69.206	331.550	289.194	697.783
Bolesti uha i mastoidnih procesa - Diseases of the ear and mastoid process	H60- H95	8.188	45.220	201.722	123.993	379.123
Bolesti cirkulacijskog (krvožilnog) sustava - Diseases of the circulatory system	I00- I99	136	6.884	597.307	759.857	1.364.184
Bolesti dišnog (respiracijskog) sustava - Diseases of the respiratory system	J00-J99	22.177	216.942	881.324	316.612	1.437.055
Bolesti probavnog sustava - Diseases of the digestive system	K00- K93	1.774	21.171	471.147	357.203	851.295
Bolesti kože i potkožnog tkiva - Diseases of the skin and subcutaneous tissue	L00- L99	8.630	83.873	459.036	279.454	830.993
Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva - Diseases of the musculoskeletal system and connective tissue	M00-M99	600	37.632	819.028	565.420	1.422.680
Bolesti genitalno-urinarnog sustava - Diseases of the genitourinary system	N00 -N99	3.206	26.777	439.125	365.363	834.471
Trudnoća i porođaj - Pregnancy, childbirth and the puerperium	O00 -O99	16	46	4.251	92	4.405
Određena stanja porođajnog perioda (5 mj. prije i 1 mj. poslije) - Certain conditions originating in the perinatal period	P00-P96	629	456	255	72	1.412
Prirođene malformacije, deformacije i kromosomske abnormalnosti - Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities	Q00- Q99	1.433	9.067	10.981	2.545	24.026
Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi, neklasificirani drugdje - Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, not elsewhere classified	R00- R99	14.068	140.199	646.658	377.231	1.178.156
Ozljede, trovanja i određene druge posljedice s vanjskim uzrokom - Injury, poisoning and certain other consequences of external causes	S00-T98	3.072	52.345	286.980	136.660	479.057
Kodovi za posebne svrhe - Codes for special purposes	U00-U99	2.029	59.139	323.741	123.634	508.543
Vanjski uzroci pobola i smrtnosti - External causes of morbidity and mortality	V01-Y98	3.278	53.186	314.504	157.804	528.772
Čimbenici s utjecajem na zdravstveni status i kontakt sa zdravstvenim ustanovama - Factors influencing health status and contact with health services	Z00-Z99	14.246	140.512	947.556	557.770	1.660.084

Gore navedene dijagnoze su evidentirane prilikom kontakta sa zdravstvenom zaštitom, bilo kao glavne, bilo kao dodatne dijagnoze ili na receptima. Nadalje, dijagnoze navedene u tablici nisu nužno potvrđene, stoga navedenom tablicom nije moguće jednoznačno odrediti pojavnost navedenih bolesti i stanja.

Za potrebe ovog prikaza, jedna osoba se unutar jedne skupine bolesti i stanja pojavljuje jedanput, ali se može pojaviti u više različitih skupina bolesti i stanja.

The above listed diagnoses were recorded during contacts with primary health-care providers, either as principal or as additional diagnoses, or on prescriptions. Furthermore, the diagnoses listed in the table are not necessarily confirmed, therefore it is not possible to unambiguously determine the incidence of these diseases and health conditions using the data in the table above.

For the purposes of this overview, one person may be only recorded once within one group of diseases and health conditions, but may be recorded in other groups of diseases and conditions as well.

5. USPOREDBA PO GODINAMA – COMPARISON BY YEARS

Slika 3. Prikaz kretanja broja korisnika, kontakata, pregleda, izdanih uputnica i izdanih recepata u djelatnosti obiteljske (opće) medicine u Hrvatskoj u razdoblju od 2018. do 2023. godine

Figure 3 Overview of the number of users, contacts, examinations, issued referrals and issued prescriptions in the family (general) medical service in Croatia in the period from 2018 to 2023

